

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
เรื่อง คำควบกล้ำ โดยใช้แบบฝึกทักษะกับการเรียนแบบปกติ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดลานบุญ

The Comparison of Prathom Sueksa 2 Students' Learning Achievement on Thai
Diphthong in Thai Learning Area using Thai Diphthong in Thai Diphthong Skill
Exercise, Wat Lanboon School

อรพรรณ ภูกันหา¹ และ ศิริพัชร์ เจษฎาวโรจน์²

Oraphan Pookanha¹ and Siripat jetsadawiroj²

^{1,2} สาขาวิชานวัตกรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

^{1,2} Innovative Curriculum and Learning Management Program, Faculty of Education,
Ramkhamhaeng University, Thailand.

¹Email: 6114443020@rumail.ru.ac.th, ²Email: siri4159@yahoo.co.th

Received December 22, 2020; Revised January 31, 2021; Accepted February 22, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (experimental research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะวิชาภาษาไทยเรื่องคำควบกล้ำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดลานบุญ ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องคำควบกล้ำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดลานบุญ ระหว่างการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ กับการสอนแบบปกติ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่องคำควบกล้ำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดลานบุญ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียนจำนวนห้องละ 30 คน ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ (1) แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่องคำควบกล้ำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 8 เล่ม (2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่องคำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 (3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องคำควบกล้ำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และ (4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่องคำควบกล้ำ สถิติในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าที่ t -test for dependent sample

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่องคำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดลานบุญ มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 77.83/ 82.33 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องคำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดลานบุญ มีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน; กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย; แบบฝึกทักษะ

Abstract

This independent study is an experimental research aimed 1) to develop and study the efficiency of the Thai Diphthong Skill Exercise for Prathom Sueksa 2 students Wat Lan Boon School with an efficiency criterion of 80/80, 2) to compare the student's achievement in Thai Diphthong in Prathom Sueksa 2 Wat Lan Boon School between using the Thai Diphthong Skill Exercise and the conventional instruction method and 3) to study the Prathom Sueksa 2 students' satisfaction using Thai Diphthong Skill Exercise. The sample used in this independent study were 2 classes with 30 students each of Prathom Sueksa 2 students of Wat Lan Boon School in the first semester of academic year 2020 which were selected by simple simpling random method. The independent study tools were 1) 8 Thai Diphthong Skill Exercises for Prathom Sueksa 2, 2) Lesson plans of Thai Diphthong Skill Exercise 3) an achievement test of Thai Diphthong, Thai learning area, and 4) students' satisfaction questionnaire using Thai Diphthong Skill Exercise. The data were statistically analyzed by t-test independent sample.

Result of the independent study:

1) the efficiency of Thai Diphthong Skill Exercise was at 77.83/82.33 which met the efficiency criterion standard of 80/80.

2) the Prathom Seuksa 2 students' achievement of the experimental group was increased significantly at the level of .05

Keywords: Thai Learning Area; Student Achievement; Thai Skill Exercise.

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2560 กำหนดให้สาระที่ 1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และ สาระที่ 2 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสารซึ่งภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทยเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้และประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด วิเคราะห์วิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ ดังนั้นภาษาไทยจึงเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรมประเพณี ชีวทัศน์ โลกทัศน์ และสุนทรียภาพ โดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดีและวรรณกรรมอันล้ำค่าภาษาไทยจึงเป็นทรัพย์สินทางปัญญาของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้เพื่ออนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป เนื่องจากภาษาไทยเป็นเครื่องมือใช้สื่อสาร เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันและตรงตามจุดหมายไม่ว่าจะเป็นการแสดงความคิด ความต้องการและความรู้สึก คำในภาษาไทยย่อมประกอบด้วยเสียง รูปพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และความหมาย ส่วนประโยคเป็นการเรียงคำตามหลักเกณฑ์ของภาษา และประโยคหลายประโยคเรียงกันเป็นข้อความ นอกจากนั้นคำในภาษาไทยยังมีเสียงหนัก เบา มีระดับของภาษา ซึ่งใช้ให้เหมาะแก่กาลเทศะและบุคคล ภาษาย่อมมีการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา ตามสภาพวัฒนธรรมของกลุ่มคน ตามสภาพของสังคมและเศรษฐกิจ การใช้ภาษาเป็นทักษะที่ผู้ใช้ต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ ไม่ว่าจะเป็นการอ่าน การเขียน การพูด การฟัง และการดูสื่อต่าง ๆ รวมทั้งต้องใช้ให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษา เพื่อสื่อสารให้เกิดประสิทธิภาพ และ ใช้อย่างคล่องแคล่ว มีวิจารณญาณและมีคุณธรรม

ปัจจุบันมีคนไทยจำนวนมากไม่เห็นความสำคัญของภาษาไทย เพราะขาดจิตสำนึกในการใช้ภาษาไทย และขาดความระมัดระวังในการออกเสียง ทำให้การออกเสียงภาษาไทยผิดเพี้ยนไป โดยเฉพาะสื่อมวลชนที่มีผลต่อการใช้ภาษาไทยเป็นอย่างมาก ดังที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานข้อสังเกตเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยในหนังสือแทนคุณแผ่นดินเกิดเทิดคุณค่าภาษาไทย การอ่านถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างหนึ่งในการสื่อสารและช่วยให้มนุษย์ฉลาดสามารถเพิ่มพูนความรู้ประสบการณ์ต่างๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาการของมนุษย์ทั้งทางสติปัญญาอารมณ์และสังคม เป็นทักษะที่จำเป็นจะต้องฝึกฝนให้นักเรียน นักศึกษาสามารถนำทักษะเหล่านี้ เป็นเครื่องมือในการสื่อสารความรู้ความเข้าใจกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (เสถียร ตรีรัตน์, 2544) ซึ่งในปัจจุบันโอกาสสื่อสารกับผู้อื่นมีมากขึ้น เพราะประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา การรับเอาเทคโนโลยีและวิชาการอ่านเป็นทักษะที่ซับซ้อน และต้องอาศัยการฝึกฝนเป็นอย่างดี เพราะทักษะเหล่านี้ไม่ใช่แต่เพียงการสื่อสารผ่านตัวอักษรเท่านั้นแต่ต้องมีความเข้าใจด้วย ดังนั้นทักษะการอ่านจึงจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนจากการเรียนในห้องเรียนจากครูผู้สอนจนชำนาญ

ก่อนแล้วจึงไปฝึกเพิ่มเติมนอกห้องเรียน ปัญหาการอ่านออกเสียง โดยเฉพาะการออกเสียงคำที่ใช้อักษรควบ ร ล ว ซึ่งการออกเสียงอักษรควบไม่ชัด

จากรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดลานบุญ ปีการศึกษา 2563 พบว่า นักเรียนได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ ร้อยละ 80 โดยเฉพาะปัญหาการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำที่มีตัว ร ล ว เพื่อเป็นการแก้ปัญหาและพัฒนาทักษะด้านการอ่านคำควบกล้ำที่มี ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อันจะนำไปสู่การบรรลุมาตรฐานการศึกษาตามหลักสูตร และมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลการจัดการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อปลูกฝังความถูกต้องและทัศนคติที่ดีเนื่องจากนักเรียนในระดับนี้มีความพร้อมทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์สังคม และสติปัญญา และเพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของเรื่องนี้ และเป็นแนวทางให้ครูอาจารย์ได้ใช้ฝึกนักเรียนและผู้สนใจในภาษาไทยทั่วไปจะได้นำไปฝึกฝนตนเอง และลูกหลานให้ออกเสียง ร ล ว ให้ถูกต้อง เพื่อเป็นการอนุรักษ์ภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาประจำชาติ ให้คงอยู่เป็นเอกลักษณ์ของชาติไทยสืบไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะวิชาภาษาไทย เรื่องคำควบกล้ำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดลานบุญ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องคำควบกล้ำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดลานบุญ ระหว่างการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ กับการสอนแบบปกติ

สมมติฐานการวิจัย

1. แบบฝึกเสริมทักษะวิชาภาษาไทย เรื่องคำควบกล้ำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่องคำควบกล้ำสูงกว่าการเรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การทบทวนวรรณกรรม

1. ความหมายของแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกทักษะ เป็นสื่อการเรียนการสอนที่สำคัญที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ฝึกทักษะของผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ตามเนื้อหาของแต่ละวิชา และสอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียนช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง เสริมสร้างความรู้ ประสบการณ์ในการเรียน ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะ

ทางภาษาเพิ่มมากขึ้น จากการศึกษาพบว่าผู้ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้ กติกา สุวรรณพงศ์ (2541) กล่าวว่า แบบฝึก หมายถึง การจัดประสบการณ์การฝึกหัด โดยใช้วัสดุประกอบการสอน หรือเป็นกิจกรรมให้ผู้เรียนกระทำด้วยตนเอง เพื่อฝึกฝนเนื้อหาต่างๆ ที่ได้เรียนไปแล้วให้เข้าใจดีขึ้น และเกิดความชำนาญจนสามารถทำและนำไปใช้ได้อัตโนมัติ ทั้งในการแก้ปัญหาห้วงระหว่างเรียนและในสถานการณ์อื่น ๆ ในชีวิตประจำวัน พนมวัน วรตลย์ (2542) กล่าวว่า แบบฝึก หมายถึง งานกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่ครูจัดให้นักเรียนได้ฝึกหัดกระทำเพื่อทบทวน ฝึกฝนเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ ที่ได้เรียนไปแล้วให้เกิดความชำนาญสามารถปฏิบัติด้วยความชำนาญ และให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ชลนิชา เลิศนพคุณวงศ์ (2543) กล่าวถึง แบบฝึกไว้ว่า แบบฝึกมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับครูและนักเรียน การเขียนสะกดคำในภาษาไทย เป็นกลวิธีที่ต้องใช้ทักษะเป็นสำคัญซึ่งวิชาทักษะนี้ขึ้นอยู่กับการฝึก และการฝึกอย่างถูกวิธีเท่านั้น จึงทำให้เกิดความชำนาญในการใช้ทักษะ แบบฝึกเป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่ง ที่สามารถนำมาพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำได้อย่างดี อุษา แข็งขัน (2545) กล่าวว่า แบบฝึกทักษะหรือแบบฝึกหัด หมายถึง งานหรือกิจกรรมที่ครูมอบหมายให้นักเรียนทำ เพื่อเป็นการฝึกฝนหรือทบทวนความรู้ที่เรียนไปแล้วให้เกิดความชำนาญ สกฤณา เลิกนอก (2545) กล่าวว่า แบบฝึกทักษะ หมายถึง สื่อการสอนที่สร้างขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้นำความรู้ที่เรียนไปแล้วไปใช้เพื่อให้เกิดทักษะมากยิ่งขึ้นสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543) แบบฝึกทักษะ หมายถึง สื่อประกอบการสอนประเภทหนึ่งที่ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทางภาษามีโอกาสนำความรู้ที่ได้เรียนมาฝึกให้เกิดความรู้ ความเข้าใจกว้างขวางขึ้นสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2537) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกหรือฝึกหัด หรือแบบฝึกเสริมทักษะเป็นสื่อการเรียนประเภทหนึ่งที่เป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริมสำหรับให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะเพิ่มขึ้นส่วนใหญ่นักเรียนจะมีแบบฝึกหัดอยู่ท้ายบทเรียน ในบางวิชาแบบฝึกหัดจะมีลักษณะเป็นแบบฝึกปฏิบัติ อนงค์ศิริ วิชาลัย (2536) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของแบบฝึกไว้ว่า แบบฝึกเป็นเทคนิคการสอนที่สนุกอีกวิธีหนึ่ง คือการให้นักเรียนได้ทำแบบฝึกมาก ๆ สิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาได้ดีขึ้น คือ แบบฝึก เพราะนักเรียนมีโอกาสนำความรู้ที่เรียนมาแล้ว มาฝึกให้เกิดความเข้าใจกว้างขวางยิ่งขึ้นจากความหมายของแบบฝึกดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าแบบฝึกมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับครูและนักเรียนเพราะแบบฝึก เป็นสื่อการจัดกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนมีความชำนาญ แม่นยำโดยเฉพาะการเขียนสะกดคำในภาษาไทย เป็นกลวิธีที่จะต้องใช้ทักษะเป็นสำคัญ ทักษะนี้จะต้องฝึกมาก ๆ และฝึกอย่างถูกวิธี จึงจะทำให้เกิดความชำนาญได้

2. ลักษณะของแบบฝึกทักษะ

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (2544) อธิบายว่า ให้ผู้สร้างแบบฝึกได้ยึดลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ดังนี้

(1) แบบฝึกหัดที่ดีควรมีความชัดเจนทั้งคำสั่งและวิธีทำ คำสั่งหรือตัวอย่างแสดงวิธีทำที่ใช้ไม่ควรรยากเกินไป เพราะจะทำให้เข้าใจยาก ควรปรับให้ง่ายและเหมาะสมกับวิธีใช้ ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนสามารถศึกษาด้วยตนเองได้ถ้าต้องการ

(2) แบบฝึกหัดที่ดีควรมีความหมายต่อผู้เรียนและตรงตามจุดประสงค์ของการฝึกลงทุนน้อยใช้ได้นาน ๆ และทันสมัยอยู่เสมอ

(3) ภาษาและภาพที่ใช้ในแบบฝึกหัด ควรเหมาะสมกับวัยและพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน

(4) แบบฝึกหัดที่ดีควรแยกฝึกเป็นเรื่อง ๆ แต่ละเรื่องไม่ควรยากเกินไปแต่ควรมีกิจกรรมหลายรูปแบบ เพื่อเร้าให้นักเรียนเกิดความสนใจและไม่เบื่อหน่ายในการทำ และเพื่อฝึกทักษะใดทักษะหนึ่งจนเกิดความชำนาญ

(5) แบบฝึกหัดที่ดีควรมีทั้งแบบกำหนดคำตอบให้ แบบตอบโดยเสรี การเลือกใช้ว่าแบบฝึกหัดที่สร้างขึ้นจะก่อให้เกิดความเพลิดเพลินและพอใจแก่ผู้ใช้ ซึ่งตรงกับหลักการการเรียนรู้ที่ว่าเด็กมักจะเรียนรู้ได้เร็วในการกระทำที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ

(6) แบบฝึกหัดคำข้อความหรือรูปภาพในแบบฝึกหัดควรเป็นสิ่งที่คุ้นเคยตรงกับความในใจของนักเรียน เพื่อทราบที่ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง ให้รู้จักค้นคว้ารวบรวมสิ่งที่พบเห็นบ่อย ๆ หรือที่ตัวเองควรใช้ จะทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องนั้น ๆ มากขึ้น และจะได้นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง มีหลักเกณฑ์และมองเห็นว่าสิ่งที่เขาได้ฝึกฝนนั้นมีความหมายต่อเขาตลอดไป

(7) แบบฝึกหัดที่ดีควรตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันในหลาย ๆ ด้าน เช่น ความต้องการ ความสนใจ ความพร้อม ระดับสติปัญญาและประสบการณ์ ฯลฯ ฉะนั้นการทำแบบฝึกหัดแต่ละเรื่องควรจัดทำให้มากพอ และมีระดับตั้งแต่ง่ายปานกลาง และยากจะได้เลือกทำได้ตามความสามารถ ทั้งนี้เพื่อให้เด็กทุกคนประสบความสำเร็จในการทำแบบฝึกหัด

(8) แบบฝึกหัดที่ดีควรเร้าความสนใจของนักเรียนได้ตั้งแต่หน้าปกไปจนถึงหน้าสุดท้าย

(9) แบบฝึกหัดที่ดีควรได้รับการปรับปรุงควบคู่กันไปกับหนังสือแบบเรียนอยู่เสมอและควรใช้ได้ดีทั้งในและนอกห้องเรียน

(10) แบบฝึกหัดที่ดีควรเป็นแบบฝึกหัดที่สามารถประเมิน จำแนกความเจริญงอกงามของเด็กได้ด้วย

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2551) อธิบายว่าลักษณะของแบบฝึกที่ดีมี ดังนี้

(1) เป็นสิ่งที่ผู้เรียนเรียนมาแล้ว

(2) เหมาะสมกับระดับวัย หรือความสามารถของผู้เรียน

(3) มีคำชี้แจงสั้นๆ ที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีทำได้ง่าย

(4) ใช้เวลาที่เหมาะสม คือ ไม่นานเกินไป

(5) เป็นสิ่งที่น่าสนใจและท้าทายให้ผู้เรียนแสดงความสามารถ

(6) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกทั้งแบบตอบอย่างจำกัดและตอบอย่างเสรี

(7) มีคำสั่งหรือตัวอย่างแบบฝึกที่ไม่ยาวเกินไป และไม่ยากแก่การเข้าใจ

(8) ควรมีหลายรูปแบบ มีความหมายแก่ผู้เรียนที่ทำแบบฝึก

(9) ใช้หลักจิตวิทยา

- (10) ใช้สำนวนภาษาที่เข้าใจง่าย
- (11) ฝึกให้คิดได้เร็วและสนุกสนาน
- (12) ปลุกความสนใจหรือเร้าใจ
- (13) เหมาะสมกับวัยและความสามารถ
- (14) สามารถศึกษาด้วยตนเองได้

3. ขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะ

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550) ได้เสนอแนะการสร้างแบบฝึกว่าขั้นตอนการสร้างแบบฝึก จะคล้ายคลึงกับการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาประเภทอื่น ๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น
 - ปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะทำการสอน
 - ปัญหาการผ่านจุดประสงค์ของนักเรียน
 - ผลจากการสังเกตพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์
 - ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. ศึกษารายละเอียดในหลักสูตร เพื่อวิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์และกิจกรรม
3. พิจารณาแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากข้อ 1 โดยการสร้างแบบฝึก และเลือกเนื้อหาในส่วนที่จะสร้างแบบฝึกนั้น ว่าจะทำเรื่องใดบ้าง กำหนดเป็นโครงเรื่องไว้
4. ศึกษารูปแบบของการสร้างแบบฝึกจากเอกสารตัวอย่าง
5. ออกแบบชุดฝึกแต่ละชุดให้มีรูปแบบที่หลากหลายน่าสนใจ
6. ลงมือสร้างแบบฝึกในแต่ละชุด พร้อมทั้งข้อทดสอบก่อนและหลังเรียนให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้
7. ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
8. นำไปทดลองใช้ แล้วบันทึกผลเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง
9. ปรับปรุงจนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้
10. นำไปใช้จริงและเผยแพร่ต่อไป

ถวัลย์ มาตจรัส และคณะ (2550) ได้อธิบายขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะ ดังนี้

1. ศึกษาเนื้อหาสาระสำหรับการจัดทำแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะ
2. วิเคราะห์เนื้อหาสาระโดยละเอียดเพื่อกำหนดจุดประสงค์ในการจัดทำ
3. ออกแบบการจัดทำแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะตามจุดประสงค์
4. สร้างแบบฝึกหัด และแบบฝึกทักษะและส่วนประกอบอื่น ๆ เช่น
 - 4.1 แบบทดสอบก่อนฝึก
 - 4.2 ขั้นตอนกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ
 - 4.3 แบบทดสอบหลังฝึก

5. นำแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

6. ปรับปรุงพัฒนาให้มีความสมบูรณ์เพิ่มมากขึ้น

5. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างแบบฝึก

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกดังนี้

ศรีปัญญา อยู่สอน (2527) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้และไม่ใช้แบบฝึก โรงเรียนวัดอมรินทราราม กรุงเทพมหานคร จำนวน 68 คน ใช้แบบฝึก 10 แบบฝึก ผลการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบหลังเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าการใช้แบบฝึกการอ่านจะช่วยให้การอ่านของนักเรียนดีขึ้น

กัลยา ชมสอาด (2542) ได้ศึกษาการสร้างแบบฝึกการอ่านที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราตัวสะกดไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดสุขไพโรวัน อำเภอแก่ง จังหวัดระยอง จำนวน 30 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง พบว่าแบบฝึกมีประสิทธิภาพ 87.40/86.66 ซึ่งสูงกว่า 80/80 ที่กำหนดไว้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ($p < .05$) เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เกศริน อิมเล็ก (2545) ได้ศึกษาการสร้างแบบฝึกพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนวัดหนองรีจังหวัดชลบุรี จำนวน 64 คน ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดยการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจำนวน 3 หน่วย และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจำนวน 30 ข้อ ผลการวิจัยปรากฏว่าแบบฝึกมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือ 85.55/83.33

ฉลดา สมพงษ์ (2547) ได้ศึกษาการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อานงค์ ใจรงกา (2547) ได้ใช้แบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลท่าปลา (ชุมชนร่วมจิต) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรดิตถ์ เขต 2 อำเภอท่าปลา จังหวัดอุดรดิตถ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 35 คน ผลการเปรียบเทียบนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ก่อนและหลังเรียน พบว่านักเรียนมีทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนมีทักษะการอ่านออกเสียงหลังใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนใช้แบบฝึก

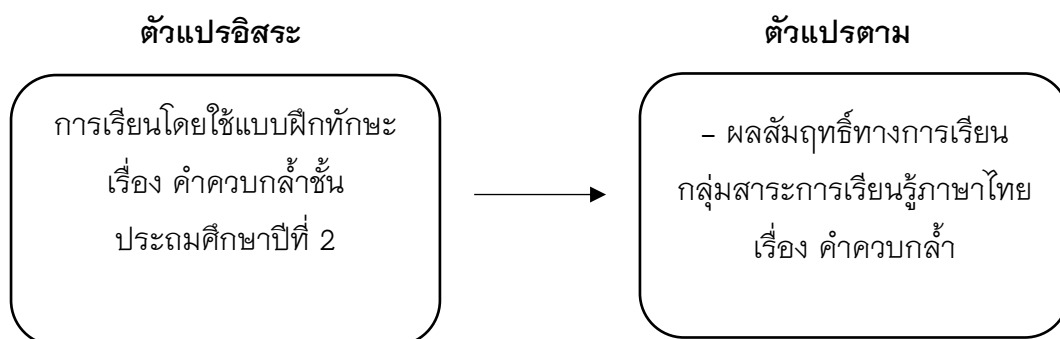
ปานดาว วาดโคกสูง (2547) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการเรียนรู้การอ่านและการเขียนภาษาไทย เรื่องคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกทักษะผลการวิจัยพบว่า แผนการเรียนรู้การอ่านและการเขียนภาษาไทย เรื่องคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกทักษะโดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 6 ด้าน คือ สาระสำคัญผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหา การจัดกิจกรรมการ

เรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล พบว่า แผนการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.52 /91.37 ดัชนีประสิทธิผลของแผนการเรียนรู้เท่ากับ 0.78 ซึ่งหมายถึงผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 78

กรณีการ กิมลย์ (2547) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านคำควบกล้ำโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าสามารถพัฒนาทักษะในการอ่านและมีความสามารถในการอ่านคำควบกล้ำได้คล่องขึ้น ถูกต้องชัดเจนรวดเร็วขึ้น แผนการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านคำควบกล้ำโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.99 / 83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และมีดัชนีประสิทธิผลของการพัฒนา มีค่าเท่ากับ 0.73 นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนวัดลานบุญ ทั้งหมด 5 ห้องเรียน จำนวน 150 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนวัดลานบุญ ซึ่งได้มาด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random Sampling) โดยการจับสลาก จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 1 ห้องเรียน และกลุ่มควบคุมจำนวน 1 ห้องเรียน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ การเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง คำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

3.2 ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง คำควบกล้ำ

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

- 4.1 แบบฝึกทักษะ เรื่อง คำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 8 เล่ม ได้แก่
เล่มที่ 1 เรื่อง ชนิดของคำควบกล้ำ
เล่มที่ 2 เรื่อง คำที่มีอักษรควบกล้ำ ร
เล่มที่ 3 เรื่อง กลุ่มคำที่มีอักษรควบกล้ำ ร
เล่มที่ 4 เรื่อง คำที่มีอักษรควบกล้ำ ล
เล่มที่ 5 เรื่อง กลุ่มคำที่มีอักษรควบกล้ำ ล
เล่มที่ 6 เรื่อง คำที่มีอักษรควบกล้ำ ว
เล่มที่ 7 เรื่อง กลุ่มคำที่มีอักษรควบกล้ำ ว
เล่มที่ 8 เรื่อง คำควบไม่แท้ ท ควบกับ ร แล้วออกเสียงกลายเป็น ซ

4.2 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ จำนวน 8 แผน รวม 8 ชั่วโมง

4.3 แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 8 แผน รวม 8 ชั่วโมง

4.4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ

3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

5.1 ทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง ติดต่อผู้อำนวยการโรงเรียนวัดลานบุญเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทดลองจัดการเรียนรู้และรวบรวมข้อมูล

5.2 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบก่อนทำการหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการหาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ซึ่งพิจารณาจากค่าความยากง่าย ($p=0.20-0.80$) และค่าอำนาจจำแนก ($r=0.20$ ขึ้นไป) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบมีค่าเท่ากับ 0.71 หมายความว่าข้อสอบชุดนี้มีค่าความเชื่อมั่นสูง จากนั้นนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (pre-test) ก่อนที่จะเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง คำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และเก็บรวบรวมคะแนนของกลุ่มทดลองไว้

5.3 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง คำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 8 แผน ในขณะที่ดำเนินการสอนผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมนักเรียนด้านทักษะกระบวนการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเก็บบันทึกข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมและการทำแบบฝึกหัดรายบุคคล

5.4 หลังจากดำเนินการจัดการเรียนการสอนครบแล้วทำการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (post-test) โดยใช้แบบทดสอบฉบับเดียวกับการทดสอบก่อนเรียน

5.5 นำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของแต่ละกลุ่มไปวิเคราะห์ข้อมูล

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ เรื่อง คำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์ 80/80

6.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำควบกล้ำหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการเรียนแบบปกติกับการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการทดสอบค่าที่ t -test for Independent sample

ผลการวิจัย

1. ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง คำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดลานบุญ ตามเกณฑ์ 80/80

นำไปทดลองกับนักเรียน 3 คน ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.00/ 81.67 หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง คำควบกล้ำ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปทดลองหาประสิทธิภาพในกลุ่มนักเรียน จำนวน 9 คน ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.28/ 82.59 ผู้วิจัยทำการปรับปรุงแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง คำควบกล้ำ อีกครั้ง และนำไปทดสอบหาประสิทธิภาพในกลุ่มนักเรียน จำนวน 30 คน ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.50/ 82.78 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้ รายละเอียดดังข้อมูลที่ปรากฏ

ตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง คำควบกล้ำ

การหา ประสิทธิภาพ	จำนวน นักเรียน	ประสิทธิภาพของ กระบวนการ		ประสิทธิภาพของผลลัพธ์	
		คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ (E_1)	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ (E_2)
รายบุคคล	3	32	80.00	24	81.67
กลุ่มเล็ก	9	32.11	80.28	24.78	82.59
กลุ่มใหญ่	30	32.20	80.50	24.83	82.78

2. ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง คำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดลานบุญระหว่างการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะกับการสอนแบบปกติ

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง คำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการสอนโดยแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง คำควบกล้ำ กับการสอนแบบปกติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง คำควบกล้ำ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 12.33 คะแนน ($SD = 1.62$) สำหรับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 11.50 ($SD = 1.69$) รายละเอียดดังข้อมูลที่ปรากฏ

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน (per-test) เรื่อง คำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

วิธีการสอน	N	M	SD	df	t	Sig
สอนโดยแบบฝึกทักษะ	30	12.33	1.62	58	1.94	.436
สอนแบบปกติ	30	11.50	1.69			

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (post-test) เรื่อง คำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดลานบุญ ระหว่างการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะกับการสอนแบบปกติ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง คำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างการสอนโดยแบบฝึกทักษะภาษาไทย เรื่อง คำควบกล้ำ กับการสอนแบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่ได้รับการจัดการสอนโดยแบบฝึกทักษะ เรื่อง คำควบกล้ำ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า ($M = 13.37, SD = 1.49$) นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ ($M = 11.83, SD = 1.94$) รายละเอียดดังข้อมูลที่ปรากฏ

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (post-test) เรื่อง คำควบกล้ำ

วิธีการสอน	N	M	SD	df	t	Sig
สอนโดยแบบฝึกทักษะ	30	13.37	1.49	58	3.41*	.00
สอนแบบปกติ	30	11.83	1.94			

*p < 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยแยกประเด็นอภิปรายผลออกเป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง คำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดลานบุญ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.50/ 82.78 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพที่กำหนดไว้คือ 80/80 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้สร้างแบบฝึกทักษะที่มีกระบวนการในการออกแบบและพัฒนาอย่างเป็นระบบ

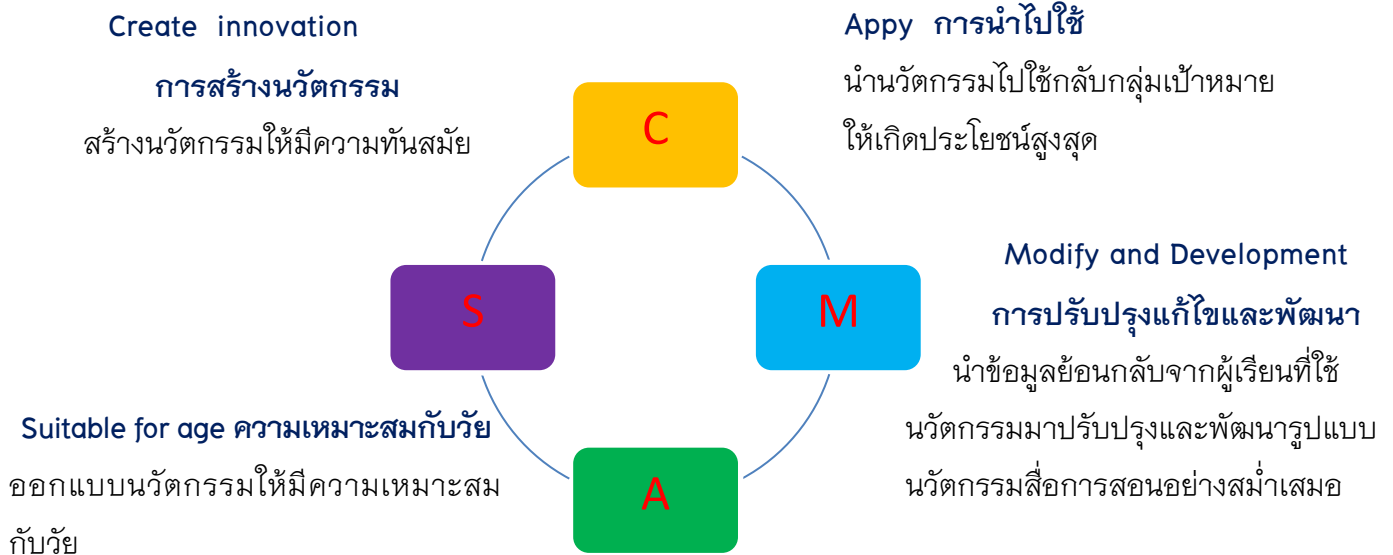
เมื่อผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง คำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อย่างมีระบบและเป็นขั้นตอน และผ่านการทดลอง (try-out) เพื่อหาประสิทธิภาพ ถึง 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนรายบุคคลนำไปทดลองกับนักเรียน 3 คน ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.00/81.67 หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้สมบูรณ์ขึ้นก่อนนำไปทดลองหาประสิทธิภาพในกลุ่มเล็ก นักเรียนจำนวน 9 คน ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.28/82.59 ซึ่งยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ผู้วิจัยจึงทำการปรับปรุงพัฒนาอีกหนึ่งรอบก่อนนำไปทดสอบหาประสิทธิภาพในกลุ่มใหญ่ นักเรียน จำนวน 30 คน ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.50/82.78 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับการศึกษาของ สุพัตรา วงศ์จิระกิจ (2551)

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง คำควบกล้ำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง คำควบกล้ำ สูงกว่าการสอนแบบปกติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง คำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้เนื่องมาจากแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง คำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ช่วยให้ครูผู้สอนสามารถถ่ายทอดเนื้อหา และประสบการณ์ อีกทั้งยังฝึกทักษะให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ อีกทั้งยังส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ช่วยในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และยังสนองต่อความต้องการที่แตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ช่วยฝึกและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรับผิดชอบในการทำกิจกรรมแบบฝึกทักษะและรู้จักทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุจิต เพียรชอบ (2542) ที่กล่าวไว้ว่าการสร้างชุดฝึกทักษะว่าต้องยึดตามทฤษฎี การเรียนรู้ทางจิตวิทยาโดยการเรียนรู้โดยการกระทำ (Learning by doing) นักเรียนสามารถเรียนรู้ทักษะการเขียนได้คล่องแคล่ว ชำนาญก็เรามีประสบการณ์ตรงจากการลงมือฝึกกระทำด้วย ตนเอง จึงเป็นโอกาสที่จะได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้มากที่สุด

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการวิจัยทำให้เกิดองค์ความรู้เป็นกระบวนการสร้างและพัฒนาสื่อนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ด้วยหลักการ A-D-A-M Model ดังแผนภาพ

C-S-A-M Model

C-Create innovation การสร้างนวัตกรรม การใช้ความคิดสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาหรือสร้างนวัตกรรมให้มีความแปลกใหม่ และมีความน่าสนใจมีกระบวนการใหม่เกิดขึ้น การคิดสร้างนวัตกรรมนั้นจะต้องอยู่บนพื้นฐานของความชำนาญและความเชี่ยวชาญ ความเข้าใจลึกซึ้งในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจึงจะเกิดความแตกยอดความคิดออกมาเป็นนวัตกรรมใหม่ ๆ ได้ ซึ่งการออกแบบและสร้างนวัตกรรมหรือสื่อการสอนที่ดีและน่าสนใจตรงกับกลุ่มเป้าหมายจะทำให้ผู้เรียนใช้นวัตกรรมและเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข

S-Suitable for age ความเหมาะสมกับวัย สร้างสื่อการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมกับวัยนำไปเป็นการกระตุ้นและเกิดแรงจูงใจให้ผู้เรียนมีความต้องการที่จะเรียน การออกแบบสื่อการเรียนรู้อาจมีความหลากหลายและสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน ดังเช่น การออกแบบแบบฝึกทักษะ เรื่องคำควบบก ล้ำ ภาพประกอบมีสีสันที่สวยงามทันสมัยเหมาะสมกับวัย เช่น ตัวการ์ตูนที่สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน ตัวอักษรมีขนาดพอดีและไม่เยอะจนเกินไปในแต่ละหน้า เนื้อหาและภาษาที่ใช้ไม่ยาก ผู้เรียนอ่านแล้วสามารถเข้าใจได้ มีการลำดับความยากง่ายของเนื้อหาและยกตัวอย่างประกอบมีแบบฝึกหัดและแบบทดสอบเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจของผู้เรียน เป็นต้น ซึ่งเป็นการออกแบบที่ผสมผสานข้อมูลรูปแบบต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่อกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียนในการเรียนรู้

A - Apply การนำไปใช้ นำนวัตกรรมที่ออกแบบแล้วไปใช้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการใช้แบบฝึกทักษะในการจัดการเรียนการสอนครูผู้สอนต้องสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้ของผู้เรียน และสอบถามผู้เรียนว่านักเรียนมีความสนใจ เข้าใจบทเรียนมากน้อยเพียงใด และมี

ข้อบกพร่องใดในการใช้แบบฝึกทักษะบ้าง ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะสามารถนำไปต่อยอดการออกแบบนวัตกรรมในบทเรียนอื่น ๆ ได้เหมาะสมกับผู้เรียนมากที่สุด

M – Modify and Development การปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา เมื่อการใช้นวัตกรรมจากผู้เรียนยังมีข้อบกพร่องหรือมีจุดที่ควรปรับปรุงแก้ไข ผู้วิจัยต้องนำข้อมูลย้อนกลับจากผู้เรียนที่ใช้นวัตกรรมมาปรับปรุงและพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย และผู้วิจัยหาความรู้ใหม่ ๆ อย่างสม่ำเสมอเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ เป็นแก้ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ตรงจุดและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

สรุป

ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ เรื่อง คำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.50/ 82.78 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง คำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะสูงกว่าการเรียนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ผลการพัฒนาแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง คำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.50/ 82.78 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้ ควรนำรูปแบบการสร้างและพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้นี้ไปประยุกต์ใช้กับวิชา หรือเนื้ออื่น ๆ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนบนพื้นฐานของความพร้อมและความแตกต่างของผู้เรียน เพื่อผู้เรียนจะได้ฝึกทักษะที่จำเป็น เช่น ทักษะด้านการอ่านและการเขียน ตลอดจนทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างกว้างขวาง

2. ครูควรนำวิธีการที่ค้นพบจากการสอบโดยใช้แบบฝึกทักษะดังกล่าวไปปรับปรุง และพัฒนาหรือออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ควรนำกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย ไปใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน หรือผู้บริหารใช้ในการออกแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ยังขาดการหาประสิทธิผลของการใช้แบบฝึกทักษะ และการประเมินผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ครอบคลุมจึงควรหาประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย และประเมินผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ

2. เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ครอบคลุมตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน จึงควรมีการศึกษาผลการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เรื่อง คำควบกล้ำ กับตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความรับผิดชอบ ความคงทนต่อการเรียนรู้

3. ควรพัฒนาแบบฝึกทักษะและการจัดการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ ในกลุ่มสาระอื่น ๆ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กติกา สุวรรณสมพงศ์. (2541). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทนในการเรียนรู้ และเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์เรื่องเวลา และเงินของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยได้รับการสอนแบบวรรณคดีที่ใช้แบบฝึกหัดที่สร้างขึ้นกับแบบฝึกหัดในหนังสือเรียน (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กรรณิการ์ กิมาลัย. (2547). การพัฒนาทักษะการอ่านคำควบกล้ำโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือกันเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กัลยา ชมสะอาด. (2542). การสร้างแบบฝึกการอ่านคำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตราตัวสะกดไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เกศริน อิมเล็ก.(2545). แบบฝึกพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ฉลาด สมพงษ์. (2547). การสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสายธารวิทยา อำเภอกันทรลักษณ์ จังหวัดศรีสะเกษ สังกัดกรมสามัญ ศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- ชลนิชา เลิศนพคุณวงศ์. (2543). การสร้างและทดลองใช้แบบฝึกการเขียนสะกดคำและแจกลูกภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. บุรีรัมย์ : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์.
- ถวัลย์ มาตจรัส และคณะ. (2550). แบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ผู้เรียนและการ จัดทำผลงานวิชาการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ธารอักษร.
- ปานดาว วาดโคกสูง. (2547). การพัฒนาแผนการเรียนรู้การอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกทักษะ (การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พนมวัน วรรณลย์. (2542).การสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2 (ปริญญาานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2551). นวัตกรรมตามแนวคิดแบบ Back ward design. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ศรีปัญญา ออยู่สอน. (2527). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านในใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้และไม่ใช้แบบฝึกโรงเรียนวัดอัมรินทร์ารามกรุงเทพมหานคร (ปริญญาณิพนธ์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- สกุณา เลิกนอก. (2545). การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านและการเขียนสะกดคำยากโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2537). การจัดการศึกษาเพื่อปวงชนของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร. (อัดสำเนา).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543. รายงานการเสวนาทางวิชาการ มิติใหม่ของการประเมินผล: การเรียนที่ เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มพรรย์. (2542). วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2544). การผลิตนวัตกรรมการเรียนการสอน การสร้างแบบฝึก. ชัยนาท: ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย.
- สุพัตรา วงศ์จิระกิจ. (2551). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลบ้านกรวด อำเภอบ้านกรวดจังหวัดบุรีรัมย์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุวิทย์มูลคำและสุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2550). ผลงานทางวิชาการสู่การเลื่อนวิทยฐานะ. กรุงเทพฯ: อี เค บุคส์.
- เสียมม โตรัดน์. (2546). การสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 67 (82), 28
- อนงค์ศิริ วิชาลัย. (2536). ผลการใช้คำพื้นบ้านลานนาเพื่อพัฒนาความเข้าใจการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. พะเยา: สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา.
- อานงค์ ใจรงกา. (2547). การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านออกเสียงคำ ควบกล้ำ ร ล ว. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.
- อุษา แข็งขัน. (2545). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวิชา ภาษาไทยโดยใช้แบบฝึกทักษะการสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.